

Weidevogelgebied 'wassen neus'

Agrarisch weidevogelbeheer onvoldoende * Waterschap meet met twee maten * Hoger waterpeil

Opinie

375 hectare grasland van de Aetsveldsepolder, bij Weesp en Nigtevecht, is door de provincie aangewezen als 'weidevogelleefgebied'. Maar het verantwoordelijke waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) kan of wil in het voorjaar geen tijdelijke peilverhoging instellen om zodoende gestalte te geven aan de nieuwe planologische bestemming 'weidevogelleefgebied' in deze polder. De ecologische randvoorwaarden om het leven van weidevogels mogelijk te maken, worden door Vogelbescherming Nederland als volgt beschreven: 'Een aaneengesloten, open gebied met in het voorjaar vochtige tot natte bloemrijke graslanden, die goed worden beheerd'. Dus met een hoge grondwaterstand en kruidenrijke percelen die laat gemaaid worden en voedsel en dekking bieden aan volwassen vogels én kuikens. Maar door te grote droogleggingen in veenweidegebieden lukt het de weidevogels in het voorjaar niet om wormen te vangen. Die zitten te diep. Noodzakelijk hier is een flexibel peil met een tijdelijk hogere grondwaterstand in het broedseizoen. Dan komen de wormen wel omhoog. Eten de vogels dan alleen maar wormen en geen insecten? Nee, kuikens eten per dag vaak meer dan 2000 insecten vanaf bloemen en kruiden. Maar dan moeten er natuurlijk wel bloemen en kruiden in de graslanden groeien. Echter, agrarisch beheerde graslanden hebben in eerste instantie veelal

een productiefunctie. Sinds de jaren tachtig ontvingen agrariërs honderden miljoenen euro's subsidie om weidevogels te beschermen. Maar dat heeft hun teloorgang niet kunnen stoppen. Vogelbescherming Nederland schetst dit probleem als volgt: 'De afgelopen 50 jaar heeft het landbouwbeleid veel goeds opgeleverd, maar ook een enorme achteruitgang van biodiversiteit en landschap- en milieukwaliteit. Veel soorten boerenlandvogels zijn met tientallen procenten achteruitgegaan. Nederland heeft waarschijnlijk ongeveer 4 miljoen broedparen van diverse soorten boerenlandvogels verloren sinds 1960, met daarbij de veldleuwerik en de patrijs als meest schrijnende gevallen (meer dan 90 procent achteruitgang).'

Rampzalig

Binnenkort moet het waterschap AGV over het nieuwe watergebiedsplan met de nieuw in te stellen waterpeilen voor de Aetsveldsepolder Oost besluiten. In het bestuursakkoord Waterbewust staat dat het vergroten van het waterbewustzijn een essentiële voorwaarde is voor een duurzame toekomst. Maar het advies over het te nemen peilbesluit luidt: 'Op basis van dit watergebiedsplan kunnen de huidige praktijkpeilen ofwel worden verlaagd, ofwel vastgelegd in het nieuw te nemen peilbesluit'. Dit advies is rampzalig. AGV meet met twee maten. Want AGV is ook van plan om in de peilvakken van de polder, waar door natschade de grasopbrengsten tot wel 50 procent minder zijn, grotere droogleggingen

te realiseren door nog harder te gaan pompen. Terwijl die natte veenachtige peilvakken uitermate geschikt zijn voor de overlevingskansen van weidevogels.

Weidevogelleefgebied

Het uiteindelijke besluit over dit nieuwe watergebiedsplan moet binnenkort door het algemeen bestuur van AGV genomen worden. Saillant detail is dat de algemeen bestuursleden door haar eigen AGV-organisatie niet eens werden uitgenodigd voor de informatieavonden over de toekomst van de polder. Indien het algemeen bestuur het watergebiedsplan inclusief alle vaste waterpeilen/droogleggingen goedkeurt, zal dit er toe leiden dat het provinciale predicaat 'weidevogelleefgebied' een wassen neus blijft. Op mijn vraag - als volks gekozen lid van het algemeen bestuur - wat er gedaan kan worden voor het behoud van de weidevogels in de Aetsveldsepolder, antwoordde het dagelijks bestuur: 'niets'. Dit voorbeeld is helaas exemplarisch voor de bestuurlijke onmacht van waterschappen in relatie tot natuurbelangen op private agrarische gronden. Grutto's, scholeksters, patrijzen en veldleuweriken betalen de rekening. Het is noodzakelijk dat er een nationaal programma voor het behoud van weidevogels ontwikkeld en uitgevoerd wordt.

Peter van der Kraan

Docent Biologie, MSc Environment & Resource Management

Grutto op een paaltje in de Eempolder.

ARCHIEFFOTO CASPAR HURDEMAN

Parende plevieren.

ARCHIEFFOTO CASPAR HURDEMAN

